

**Schoolondersteuningsprofielen
Plein013
2016**

o.b.s. De Vuurvogel

Rapport audit

School-Ondersteuningsprofiel IVO

Naam onderwijsvoorziening: o.b.s. De Vuurvogel

Datum bezoek: 9 november 2015

In opdracht van: Plein013

Rapporteur: Rob van Haren

Sardes, Utrecht

December 2015

Inleiding

Uw school¹ biedt ondersteuning aan leerlingen die speciale onderwijsbehoeften hebben. Wanneer uw school tegen haar grenzen aanloopt, is er de mogelijkheid om de leerling en zijn of haar ouders² te verwijzen naar een andere school, bijvoorbeeld een school voor speciaal (basis)onderwijs.

Scholen verschillen in de ondersteuning die zij (kunnen) bieden. Uit verwijsgedrag van scholen bijvoorbeeld blijkt dit heel duidelijk: een leerling waarbij de ene school tegen de grenzen van haar ondersteuning aanloopt, kan op een andere school zonder al te veel inspanning passend onderwijs krijgen. Soms is de reden makkelijk aanwijsbaar: een school in een gebouw met veel trappen en weinig ruimte is niet zomaar passend voor een leerling in een rolstoel. Maar meestal is het lastiger om aan te geven wanneer een leerling niet, en wanneer wel, op de school terecht kan.

Zowel voor de school zelf, als voor ouders en voor de bovenschoolse organisatie die het bovenschoolse netwerk van ondersteuningsvoorzieningen inricht (schoolbestuur, samenwerkingsverband po Plein013, regionaal netwerk Passend Onderwijs), is het van belang te weten waar de school staat voor wat betreft de ondersteuning en wat mogelijkheden zijn om de ondersteuning te versterken en eventueel uit te breiden.

Uw school maakt onderdeel uit van samenwerkingsverband Plein013. Van alle scholen van dit samenwerkingsverband is in najaar 2013 het ondersteuningsprofiel in kaart gebracht. We brengen de profielen nu, in 2015, opnieuw in kaart, op een vergelijkbare manier als in 2013. De inhoud van de rapportage is iets uitgebreid, en wat anders geordend dan de rapportage in 2013. Wij hopen hiermee de informatie nog beter leesbaar aan te bieden, zonder de vergelijkbaarheid met 2013 te verliezen.

Om het schoolprofiel in kaart te brengen verzamelden wij informatie op vijf domeinen:

1. de *diversiteit* van de leerlingenpopulatie van de school
2. de *ruimte voor verschillen* tussen leerlingen, die de manier van onderwijs geven op de school biedt
3. de beschikbaarheid van *extra voorzieningen* bij de school op de volgende vijf 'velden':
 - a. extra handen / omvang van de klassen
 - b. speciale onderwijsmaterialen
 - c. mogelijkheden van de ruimtelijke omgeving
 - d. expertise (teamexpertise en individuele expertise van leerkrachten/medewerkers)
 - e. samenwerking met (zorg)instanties buiten het onderwijs
4. de *borging* van de extra ondersteuning voor leerlingen in de organisatie van het onderwijs
5. de intensiteit en omvang van de *samenwerking* met anderen binnen het samenwerkingsverband Plein013, en in het bredere onderwijsveld

In termen van vraag en aanbod zou het eerste domein, de leerlingenpopulatie, gekarakteriseerd kunnen worden als de vraag. Aan die vraag komt de school tegemoet met haar aanbod, gekarakteriseerd op de domeinen 2 t/m 5.

Binnen het aanbod van de school heeft het tweede domein een andere status dan de domeinen 3, 4 en 5. De ruimte die de manier van onderwijsgeven biedt voor de verschillende onderwijsbehoeften (domein 2) vormt de basis van de mogelijkheden die de school kan bieden. Bijvoorbeeld inzet van extra voorzieningen (domein 3) heeft minder zin wanneer de school in haar manier van lesgeven heel beperkt om kan gaan met verschillen. Omdat het tweede domein een belangrijk aspect van het profiel is nemen we een korte toelichting op (zie kader).

¹ Waar in dit rapport korthedshalve staat 'school', wordt steeds bedoeld 'school of arrangement', waarbij een arrangement kan zijn een s(b)o, een talentklas of een andere vorm van door het swv georganiseerde ondersteuning.

² Waar in dit rapport korthedshalve staat 'ouders' wordt steeds bedoeld 'ouders of verzorgers'.

Toelichting op de ruimte voor verschillen in de manier van onderwijs bieden

De ruimte die onderwijs biedt aan verschillen tussen leerlingen wordt in belangrijke mate bepaald door het onderwijsconcept van de school. Meer specifiek: door de mate waarin de lesstof dan wel de individuele onderwijsbehoefte van de leerling uitgangspunt van het lesprogramma is. Dit kan worden gezien als een dimensie die loopt van methode-gestuurd naar leerling-gestuurd.

Aan het ene uiterste van die dimensie staan de scholen die bijna de volledige lestijd de methode als leidraad hanteren. Leerlingen die onvoldoende uit de weg kunnen met de standaardmethode krijgen herhalingsstof, extra instructie of verdiepingsstof – zoals die binnen de methode is gegeven. Het gemiddelde niveau en tempo van de standaardmethode is maatgevend. Scholen die dit concept welbewust hanteren zijn vaak van opvatting dat 'een leerling bij de groep houden' betekent dat de leerkracht zijn of haar uiterste best doet om de zwakkere leerling voor wat betreft zijn of haar prestaties zoveel mogelijk bij de gemiddelde groep aan te laten haken.

Het andere uiteinde van de dimensie wordt bezet door scholen die hun onderwijsconcept afstemmen op de leerlingen die op dat moment de klas vormen. De start ligt bij de individuele onderwijsbehoeften van leerlingen met hun individuele ontwikkelings- en leerlijnen. Het overzicht van die lijnen in de groep geeft mogelijkheid tot het bundelen van de leerlijnen waar deze (bijna) samenvallen. De instructieplanning wordt afgestemd op deze gebundelde leerlijnen. De werkvormen in de groep zijn vaak heteroog, waardoor 'een leerling bij de groep houden' hier een gelijke betekenis heeft voor elke leerling. Bij een dergelijk concept worden veelal ook standaardmethoden en methode-gebonden toetsen gebruikt, maar dan als middel zonder dat zij direct het didactisch en pedagogisch handelen sturen.

Alle scholen hebben te maken met verschillen tussen kinderen. Relevant voor Passend Onderwijs zijn verschillen tussen leerlingen op het gebied van:

- leercompetenties
- leerstijlen
- gedragscompetenties
- gedragsstijlen
- culturele achtergronden
- gezinsachtergronden

Van een extra vergroting van de range van onderwijsbehoeften in een klas is sprake bij combinatieklassen.

Leerkrachten op scholen die vooral methode-gestuurd werken, rekken naarmate er meer verschillende kinderen in hun klas zitten, de mogelijkheden van hun onderwijsaanbod steeds verder op.

Manieren om binnen het methode-gestuurde concept onderwijs te bieden aan leerlingen met verschillende onderwijsbehoeften zijn o.a.:

- het groeperen van handelingsplannen;
- het werken in niveaugroepen;
- zelfstandig werken;
- vergroting van de expertise van de leerkracht;
- incidentele toepassing van vormen van leren in heterogene groepen;
- de keuze van methodes die heel veel ruimte bieden voor gedifferentieerd werken.

Omdat het uitgangspunt van de les bepaald is door de centrale aanpak van de methode, betekent elke nieuwe onderwijsbehoefte een extra aanpassing bij die aanpak. Wanneer veel aanpassingen nodig zijn, beleeft de leerkracht dit vaak als een stapeling van taken, en daarmee als een toenemende belasting. Soms uit zich dit door de behoefte van de leerkracht aan steeds meer orde en rust in de klas, om de controle te kunnen houden over alle verschillende activiteiten die gelijktijdig plaatsvinden. Met het toenemen van de organisatorische belasting van de leerkracht, blijft er minder tijd en energie over voor het ter plekke inspelen op specifieke behoeften van leerlingen op het moment dat die zich aandienen.

Het methode-gestuurde onderwijsconcept is begrensd in haar capaciteit om kinderen met andere onderwijsbehoeften op te nemen.

De informatie voor dit school-ondersteuningsprofiel is verzameld door middel van

- een beperkt documentatie-onderzoek (organisatie en kengetallen school)
- een interview met sleutelfiguren uit de school (minimaal de directeur, een intern begeleider, een leerkracht en een ouder) - aanwezig waren: *Brigitte Ijpelaar (directeur)*, *Renske Jongejan (IB-er)*, *Dennis Damwijk (leerkracht groep 5)*, *Sylvana Abagi (ouder van een meisje in groep 7)*
- observaties bij enkele lessen: *groep 1-2 (zelfstandig werken)*, *groep 3 (rekenen)*, *groep 7 (taal)*
- een teamgesprek - aanwezig waren: *het hele team*

Het interview en de observaties richtten zich vooral op *de stand van zaken*, op hoe in de praktijk van nu de lessen gegeven worden, en wat de mogelijkheden zijn voor leerlingen die een ongewone ondersteuningsbehoefte hebben.

Het teamgesprek is gevoerd aan de hand van een aantal stellingen en uitspraken. De focus van het gesprek ligt bij de *opvattingen en ambities* van de gespreksdeelnemers als het gaat om het bieden van onderwijs aan leerlingen met een verschillende onderwijsbehoefte.

Het beeld van de stand van zaken (interview en observaties) en de opvattingen en ambities (teamgesprek) vullen elkaar aan.

De profielsamenvatting die hierna volgt geeft een overzicht over alle opbrengsten, samengevat door de rapporteur in een weging ten opzichte van andere scholen van dezelfde schoolsoort. Waar mogelijk is de vergelijking gemaakt met het gemiddelde van de Nederlandse scholen zoals die uit statistisch overzicht en onderzoek bekend is. In aanvulling daarop profileren wij de school op basis van onze ervaring met audits op honderden scholen. Vanuit het streven om de betrouwbaarheid van de profilering zo hoog mogelijk te stellen, is de profilering bovendien getoetst aan onderling afstemming tussen de auditoren die de scholen van Plein013 bezochten.

Na de profielsamenvatting staat in de *bijlage: opbrengsten interview* de belangrijkste informatie zoals die is aangereikt door de geïnterviewden, aangevuld met informatie uit het dataformulier.

Beide onderdelen, de *profielsamenvatting* en de *opbrengsten interview*, volgen de indeling in de vijf domeinen, zodat u de informatie eenvoudig aan elkaar kunt koppelen.

Wij wijzen er op dat de informatieverzameling veelzijdig en uitgebreid is geweest, maar niet alle informatie van alle leerkrachten betrof, en bovendien beperkt is door het karakter van een momentopname.

Profielsamenvatting: positie van de school, grenzen en groeimogelijkheden

O.b.s, De Vuurvogel maakt als school deel uit van het Integraal Kind Centrum (kinderdagverblijf, peuterspeelzaal, b.s.o. en school). De school is gesitueerd in het centrum van Tilburg. Het gebouw is modern, licht en open. Opvallend aspect is, dat de klaslokalen relatief klein zijn. Hiervoor in de plaats is er veel gezamenlijke ruimte beschikbaar. In de klassen met de grootste groepen (tot zelfs 35 kinderen) is het gebrek aan ruimte merkbaar. Daar is het onmogelijk om de instructietafel te handhaven in de klas.

De kinderen komen niet alleen uit het centrum, maar ook vanuit de wijken er omheen. Het gebouw is volledig omsloten door de wijk, met rondom het gebouw en de speelplaats woonhuizen. De school blijft redelijk stabiel rond de 240 leerlingen.

De school hanteert het leerstofjaarklassensysteem, waarbij ze met de kernvakken in 3 niveaus werken met in enkele groepen nog extra niveaugroepen en in andere groepen als nodig individuele leerlijnen. De populatie van de school is relatief homogeen. De ouders van de kinderen zijn voor een groot gedeelte midden-hoog opgeleid. Het aantal kinderen dat extra ondersteuningsbehoefte heeft t.b.v. hun gedrag is laag.

In de groepen valt een natuurlijke gerichtheid op de leerstof op. Kinderen zijn goed in staat om zonder specifieke aansturing de aandacht bij de les / de verwerking te houden. Bij het niveau van de kinderen valt op, dat er een relatief kleine middengroep is (CITO groep C) en juist grote groepen in de categorie A-B of D-E. De school is in het verleden (5 jaar geleden) als zwak beoordeeld door onderwijsinspectie en heeft daarna geprobeerd structurele verbetering aan te brengen. Dit is tot op heden nog niet gelukt. De eindresultaten schommelen nog steeds rond de net-voldoende beoordeling. Er wordt een klein aantal kinderen verwezen (in 4 jaar tijd 3 kinderen naar s.b.o. en 0 naar s.o.).

De school kan gekenschetst worden als netwerkschool plus ("smalle ondersteuningsschool"). Daarmee zijn er duidelijke ontwikkelingen te zien in het meer op maat aanbieden van het onderwijs, het toepassen van gerichte aandacht voor kinderen met verschillende ondersteuningsbehoeften. Dit komt naar zeggen van directeur en IB-er doordat het team bewust heeft gekozen om ontwikkelingen gericht en in kleine stappen aan te pakken. Hierdoor kunnen leerkrachten beter de werkwijze implementeren. Door voortzetting van deze werkwijze heeft de school de potentie om verder te ontwikkelen.

Domein 1: Diversiteit van de leerlingenpopulatie

Domein 1. Kijkend naar de bevraagde aspecten van *de leerlingenpopulatie* is de populatie van de school ten opzichte van andere scholen in Nederland

- ☐ meer homogeen
- ☒ vergelijkbaar
- ☐ meer heterogeen

Domein 2: Ruimte voor verschillen

In het volgende schema wordt het onderwijsconcept van De Vuurvogel weergegeven in de relatie tussen de mate waarin de lesmethode sturend is en de mate waarin diversiteit van leerlingen opgevangen kan worden.

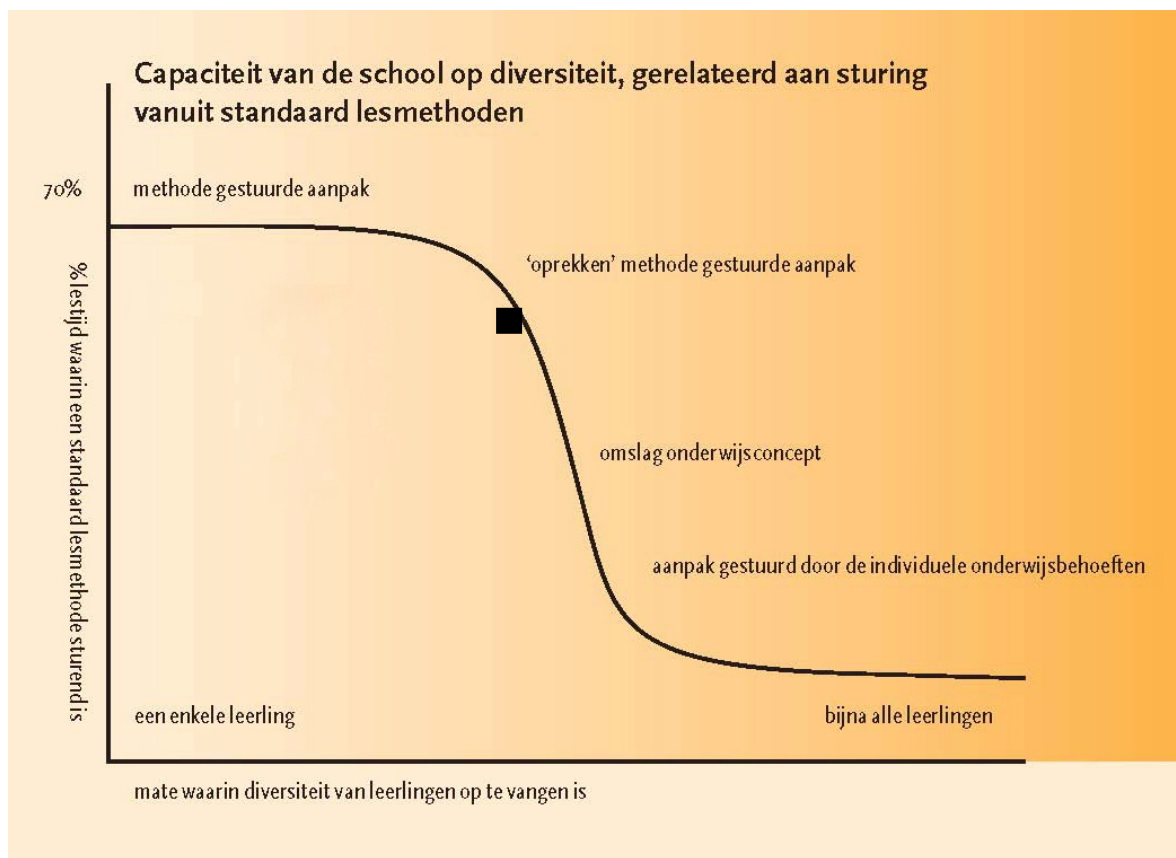
De gebogen lijn geeft van links naar rechts een mogelijk model van de ontwikkeling van een onderwijsconcept, startend bij het leerstofjaarklassensysteem met een strakke hantering van standaardmethoden. Via het oprekken van de methode-gestuurde aanpak toont het model een omslag in de aanpak naar het starten van de lesinhoud bij de individuele onderwijsbehoeften van de leerlingen in de klas.

Let wel: de richting van links naar rechts geeft alleen een wenselijke richting aan wanneer:

- De school meer ruimte wil bieden aan de bestaande diversiteit onder de leerlingen.
- De school meer leerlingen met speciale onderwijsbehoeften onderwijs wil kunnen bieden.
- De leerlingenpopulatie van de school steeds meer divers wordt.

Scholen bevinden zich ergens op de gebogen lijn.

O.b.s. De Vuurvogel bevindt zich op positie ■

Domein 2. De antwoorden op de vragen over de manier van onderwijzen en het *omgaan met verschillen* geven het beeld van een school die

- ☐ basisondersteuning biedt aan leerlingen (passend bij een netwerkschool)
- ☒ enige extra ruimte biedt voor verschillen tussen leerlingen (passend bij een netwerkschool plus)
- ☐ veel extra ruimte biedt voor verschillen tussen leerlingen (passend bij een smalle ondersteuningsschool)
 - ☐ mede door een duidelijke aanpak, gedragen door het volledige team (passend bij een brede ondersteuningsschool)

Domein 3: De vijf velden van voorzieningen

Domein 3. De school heeft meer dan de fundamentele *voorzieningen* voor wat betreft

- ☒ extra 'handen' in de klas, te weten: indien aangekruist toelichten
- ☒ onderwijsmaterialen
- ☒ de ruimtelijke omgeving
- ☐ specialistische expertise
- ☐ contacten met externe relaties

Deze beschikbaarheid van voorzieningen past bij een smalle ondersteuningsschool

Domein 4: Borging

Domein 4. De borging in de organisatie van de extra ondersteuning voor leerlingen gebeurt

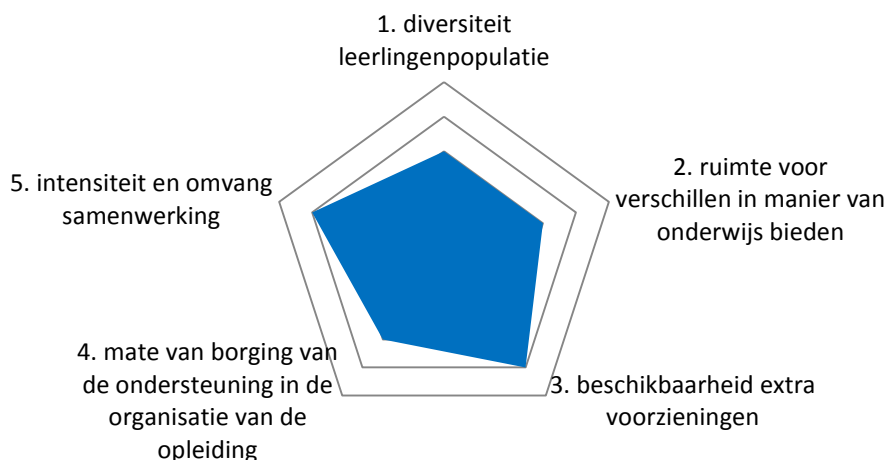
- ☐ op alle gevraagde aspecten overwegend planmatig (passend bij een smalle ondersteuningsschool, een brede ondersteuningsschool en een inclusieve school)
- ☒ op de meeste gevraagde aspecten planmatig, op enkele niet (passend bij een netwerkschool plus)
- ☐ op enkele gevraagde aspecten planmatig, op de meeste niet (passend bij een netwerkschool)
- ☐ op geen enkele van de gevraagde aspecten planmatig

Domein 5: Samenwerking binnen het onderwijs

Domein 5. De samenwerking met onderwijspartners binnen en buiten Plein013 is

- ☐ intensief, in een stevig netwerk met veel partners (passend bij een brede ondersteuningsschool en een inclusieve school)
- ☒ intensief met enkele partners, beperkt met andere (passend bij een smalle ondersteuningsschool)
- ☐ matig intensief met enkele partners, beperkt met andere (passend bij een netwerkschool plus)
- ☐ beperkt (passend bij een netwerkschool)

Het ondersteuningsprofiel in één oogopslag

Over het geheel genomen is o.b.s. De Vuurvogel te karakteriseren als een **smalle ondersteuningsschool**.

Er zijn verbanden tussen de vijf onderdelen van het ondersteuningsprofiel. De diversiteit van de leerlingenpopulatie(1) zegt iets over de noodzaak van omgaan met verschillen (2). De effectiviteit van extra voorzieningen (3) hangt samen met het onderwijsconcept (2). Enzovoort.

Elk van de vijf onderdelen van het profiel is weergegeven op een vijfpuntschaal in een van de punten van bovenstaande vijfhoek: van beperkt (dicht bij het centrum van de vijfhoek) tot ruim (aan de buitenrand van de vijfhoek). Deze visualisatie is bedoeld als 'radar' voor opvallende kenmerken van het profiel; er is geen 'wenselijke' vorm.

Dit profiel geeft een beeld van de situatie op basis van documenten, het interview, de waarnemingen tijdens de observaties, en de informatie die bij het teamgesprek naar boven kwam.

Een korte toelichting, per domein, op de plaatsing in de grafiek vullen wij voor domein 2 tot en met 5 aan met een suggestie voor verdere ontwikkeling, voor *het geval dat* verdere ontwikkeling op dit domein wenselijk is. Dit laatste zeggen wij met nadruk, wij hebben geen opvatting over die wenselijkheid.

1. Over de diversiteit van de leerlingenpopulatie.
Hierbij kijken wij naar een combinatie van achtergrondkenmerken van leerlingen, en kenmerken van leren en gedrag.

Toelichting op de profilering:

Veel kinderen op De Vuurvogel komen uit autochtone gezinnen met een midden-hoog opleidingsniveau. Toch wordt de school ingeschat op een matige diversiteit, omdat de populatie van de school een weerslag is van de buurt, waardoor er vanuit de wijkpopulatie wel duidelijk een diversiteit is. In de observaties is duidelijk herkenbaar, dat de kinderen een gerichtheid op de lessen hebben die bovengemiddeld is. Zij kunnen ook zonder directe correctie zich veelal concentreren op de lessen en verwerking.

2. Over de ruimte voor verschillen binnen het onderwijsconcept.
Dit gaat over de manier van lesgeven in de groep. Belangrijk zijn onder meer de wijze waarop de les is ingericht, de diversiteit in het lesmateriaal, en de mate van dialoog of interactie tussen leerkracht en leerling, en tussen leerlingen onderling.

Toelichting op de profilering:

De instructies worden in eerste instantie aan de gehele groep gegeven. Na deze instructie kunnen de kinderen op verschillende niveaus verwerking maken. Daarbij zijn kinderen voor de kernvakken ingedeeld in 3 niveaugroepen (groen, rood en blauw) en in de hogere groepen is er ook een paarse groep: een groep kinderen die extra snel en zelfstandig kunnen werken.

Bij de instructies is een duidelijke leerkrachtsturing herkenbaar, hetgeen ook in het interview is aangegeven.

In alle groepen is ook een instructietafel aanwezig, maar deze wordt niet in alle groepen gebruikt.

Belangrijkste oorzaak hiervoor zijn de grote groepen in kleine klaslokalen, waardoor de ruimte simpelweg ontbreekt.

In de klassen wordt gewerkt met het stoplicht.

De kinderen kunnen werken aan een taakbrief, maar deze geeft voor de kinderen geen maatwerk: alle kinderen maken dezelfde oefeningen: zij kunnen wel zelf werken, maar er is nog geen sprake van zelfstandig werken.

In de groepen is het samenwerken (coöperatief leren) herkenbaar. In de instructie wordt hier ook aandacht aan besteed.

Als verdere ontwikkeling op dit domein wenselijk is:

Bij deze populatie aan kinderen is het mogelijk om hen meer verantwoordelijkheid te geven voor wat betreft de instructiebehoefte. Door hen zelf mede verantwoordelijk te maken voor de behoefte aan instructie kan in de hogere groepen gericht aandacht besteed worden aan de kinderen die (extra) instructie nodig hebben.

Het zelfstandig werken zou verder ontwikkeld kunnen worden door meer op maat per niveaugroep oefenstof op te nemen en mogelijk in de hoogste groepen ook kinderen te leren om zelf hier voor hen passende oefenstof te (kunnen) laten opnemen.

3. Over de beschikbaarheid van extra voorzieningen.

Extra voorzieningen zijn: extra 'handen' in de klas (of klassenverkleining), extra onderwijsmaterialen, extra mogelijkheden in de ruimtelijke omgeving, specialistische expertise, en samenwerking met instanties buiten het onderwijs.

Toelichting op de profilering:

In alle groepen (m.u.v. groep 3b) zijn extra handen aanwezig in de klassen voor ten minste 8 uur. De school heeft wel enkele zeer grote groepen (30 kinderen of meer). In de teamdiscussie komt duidelijk naar voren, dat sommige groepen als groot en daarmee belastend worden ervaren. Toch worden juist ook de extra handen als zinvol ervaren.

De extra ruimte (tussen de lokalen) worden in alle bouwen goed gebruikt. Hierdoor is er meer verwerkings- en samenwerkingsruimte voor de betreffende groep beschikbaar.

Er is op voor de school relevante aspecten expertise aanwezig binnen de school. De samenwerking met externe instanties is lager dan gemiddeld.

Als verdere ontwikkeling op dit domein wenselijk is:

Er zijn voor de groepen ook een aantal tablets beschikbaar. Deze bevinden zich in de gezamenlijke ruimtes. Met name tabletgebruik kan ondersteunend zijn bij expliciete behoefte aan extra oefenstof of verdiepingstof. Dit zou mogelijk nog verder gebruikt kunnen worden.

4. Borging van de ondersteuning in de organisatie van de school.

Van stevige borging is sprake wanneer er beleid, leerlingvolgsystemen, procedures en afspraken zijn, die voor alle betrokkenen helder zijn en door alle teamleden worden toegepast. Een heldere, consistent toegepaste taakverdeling is onderdeel van de borging.

Toelichting op de profilering:

Het team van De Vuurvogel geeft aan dat zij hebben geleerd van de afgelopen jaren. Zij gaan planmatig en gericht aan de slag met ontwikkelingen en weten dat zij kleine stappen moeten maken en deze moeten borgen om daadwerkelijk tot geïmplementeerde veranderingen te komen. Tijdens het interview en het teamgesprek komt duidelijk naar voren dat de het leerlingvolgsysteem goed wordt gehanteerd door de teamleden en de procedures en afspraken helder zijn.

Als verdere ontwikkeling op dit domein wenselijk is:

Opvallend aspect bij het interview is het beperkt aantal zaken dat geduid wordt als teamexpertise. De wijze waarop momenteel gewerkt wordt aan verbeteringen (duidelijke focus, kleine stappen) geeft de grootste kans op succes. Voortzetting hiervan verdient grote aanbeveling.

5. Over de intensiteit en omvang van de samenwerking.

Gekeken wordt naar de mate waarin de begeleiding van de leerling binnen het onderwijs wordt afgestemd met die van de verschillende partners buiten het onderwijs.

Toelichting op de profilering:

De school heeft een select aantal partners buiten de school waarmee wordt samengewerkt t.b.v. de leerling met bijzondere ondersteuningsbehoefte. De school heeft goed in beeld wat de ondersteuningsbehoefte is en is ook in staat om vanuit de optimale inzet per kind in de richting van maatwerk te gaan.

Als verdere ontwikkeling op dit domein wenselijk is:

De populatie van De Vuurvogel is in hoge mate in staat om zelfverantwoordelijkheid te dragen voor de ontwikkeling. Hier zou, met in achtneming van de grenzen die het team durft te geven, nog meer een beroep op gedaan kunnen worden. Mogelijk dat externe, deskundige ondersteuning hierbij de leerkrachten voldoende zekerheid kan geven om door te groeien. Daarnaast kan “afkijken bij collega’s” ook een ondersteuning en stimulans zijn.

Samenvatting opvattingen en ambities van het team gericht op het omgaan met leerlingen die een speciale ondersteuningsbehoefte hebben:

Tijdens het teamgesprek zijn de 12 stellingen besproken en in onderstaande schema staat de waardering/weging die het team grofweg heeft gegeven aan ieder van de stellingen.

rangorde	team o.b.s. De Vuurvogel
<div> <div>sterk argument</div> <div> </div> <div>zwak argument</div> </div>	-5- De veiligheid in de groep wordt in hoge mate bepaald door leerkrachtvaardigheden
	-6- Liever klassenverkleining dan extra handen
	-7- Door de methodesturing in het onderwijs creëren wij “buitenbeentjes”
	-1- De reistijd voor een leerling mag niet meer zijn dan een half uur heen en een half uur terug
	-2- Ik merk niet zo veel van Passend Onderwijs
	-3- Veel “zorg”-leerlingen op een school schrikt ouders af, dat is geen goede PR
	-10- Hoe homogener de groep, des te beter de leerprestaties
	-12- Aanmelding is een ding: een leerling kan de school veel geld gaan kosten
	-8- Ouders hebben geen verstand van onderwijs en daarom kan de school beter bepalen wat een passend onderwijsaanbod is
	-4- Door Passend Onderwijs krijgt de “gewone” leerling te weinig aandacht
	-11- Dankzij Passend Onderwijs worden leerkrachten nog deskundiger
	-9- Liever arrangementen op aparte leslocaties, dan arrangementen in de reguliere klas

Enkele opmerkingen die tijdens de discussie gemaakt zijn:

- Bij -5- : grotendeels mee eens. We lopen welk tegen zaken op die buiten school gebeuren (sociale media), maar ook dat heeft te maken met je vaardigheden. Ook bij dat aspect ben je bepalend voor hetgeen in de groep gebeurt.
- Bij -6- : enerzijds hebben we liever klassenverkleining, maar we merken ook dat in de grotere groepen de kinderen aan hun trekken komen. Wij hebben hooguit zelf het gevoel dat we tekort schieten. Belangrijk aspect bij het al dan niet splitsen van een groep is de groepsdynamiek. Als deze negatief is, dan kan je niet anders dan splitsen. Als deze goed is, dan maakt de groepsgrootte niet uit.
- Bij -7- : wij zijn steeds beter in staat om niveaugroepen te maken. In enkele klassen zelfs tot 5 groepen. Daarbij ligt het er ook aan hoe je het verwoord naar de kinderen toe: de paarse groep is blij dat ze verder kunnen en uitgedaagd worden, terwijl de donkergroene groep blij is oefeningen te kunnen doen die ze begrijpen. Het neemt in ieder geval een stuk frustratie weg bij de kinderen.
- Bij -2- : wij doen juist veel met Passend Onderwijs, omdat wij ons onderwijs aanpassen aan de kinderen.
- Bij -10- : over het algemeen heerst de overtuiging dat verschillen in de groep juist stimulerend zijn om van elkaar te leren. Sociaal – emotioneel moeten ze wel meer op 1 lijn zitten, maar leertechnisch juist niet. Soms werken combi-groepen heel goed voor de kinderen. Dat is wel hard werken voor de leerkracht.

- Bij -8- : ouders kennen hun kind heel goed, dus kunnen goed meepraten over de juiste aanpak. Ons streven is om naar partnerschap toe te gaan. Momenteel zijn wij degene die de keuzes maken; de ouders mogen er wel op reageren.
- Bij -9- : je moet vooraf bedenken wat je aankan. Misschien moet je als school een grens stellen. Belangrijk bij de afweging is, of een kind wel op zijn plek zit hier (het welzijn van het kind).

Bijlage: Opbrengsten interview

Domein 1: de diversiteit van de leerlingenpopulatie:

De leerlingen op de school verschillen in hun achtergrond v.w.b.:

- *opleidingsniveau van de ouders, sociaaleconomische achtergrond:*

- ☐ weinig, het opleidingsniveau en de sociaaleconomische achtergrond is over het algemeen
- ☐ laag
- ☐ gemiddeld
- ☐ hoog
- ☒ matig
- ☐ sterk

De grootste groep ouders bevinden zich in het midden-hoog-opgeleide segment. De school is wel een afspiegeling van de wijk, dus uit alle geledingen zijn er ouders, maar verreweg de grootste groep (en in de onderbouw is deze groep nog sterker aanwezig) zit in het midden-hoog-segment.

- *thuis taal:*

- ☒ weinig
- ☐ matig
- ☐ sterk

Verreweg de grootste groep spreekt Nederlands thuis. Er is slechts een klein aantal gezinnen waar niet Nederlands of naast Nederlands nog een andere taal gesproken wordt. De school heeft 10 NOAT-leerlingen.

- *culturele achtergrond*

- ☐ weinig
- ☒ matig
- ☐ sterk

Hoewel er wel van ouders/gezinnen zijn met diverse achtergronden, is een groot deel van de school van autochtone afkomst.

De leerlingen op de school verschillen v.w.b.:

- *niveau van leren*

- ☐ weinig
- ☐ matig
- ☒ sterk

Opvallend is, dat op De Vuurvogel de kleinste groep bij CITO in de middengroep valt. Er is een veel grotere groep die in 4-5 of in 1-2 vallen. De spreiding is in aantallen dus breder.

- *leerstijlen*

- ☐ weinig
- ☒ matig
- ☐ sterk

In het verleden is hier niet echt de aandacht op gericht geweest. In de groepen is ook te zien, dat de kinderen van nature hun aandacht (relatief) makkelijk bij de les kunnen houden. De school probeert nu wel in de lessen die verschillen te honoreren, maar dat staat nog in de kinderschoenen. Zo zijn ze in de onderbouw begonnen om het rekenen heel handelend aan te bieden. De leerkrachten blijven hierbij wel binnen de kaders van de methode: zij blijven de leerlijnen en methode volgen en daarbinnen differentiëren zij.

Hoeveel leerlingen hebben

- *speciale behoeften in het verwerken van informatie*

- ☐ weinig (minder dan 20 %)
- ☒ een matig aantal (20 tot 40 %)
- ☐ veel (meer dan 40%)

Dit is per vak en per klas verschillend, maar kan gemiddeld gezien worden als 35 %.

- *speciale behoeften in het gedrag, in de omgang (begrenzing van het gedrag, stimulering tot activiteit, begrip van de sociale omgang)*

- ☒ weinig (minder dan 20 %)
- ☐ een matig aantal (20 tot 40 %)
- ☐ veel (meer dan 40 %)

Gedragsproblematieken komen nauwelijks voor op de Vuurvogel. Het betreft slechts een enkeling per groep.

Domein 2: de ruimte die de manier van lesgeven biedt voor speciale ondersteuningsbehoeften,

Tijdens het interview is gevraagd de manier van lesgeven te plaatsen op een aantal dimensies.

Karakteriseer het onderwijs op de school op de onderstaande dimensies. Een '1' betekent sterk in de richting van de eerste pool en een '4' sterk in de richting van het tweede uiterste.

	1	2	3	4	
overdragen van kennis	☐	☒	☐	☐	zelf ontdekken
kennis verwerven	☐	☒	☐	☐	werken met kennis
klassikaal leren	☐	☒	☐	☐	individueel en groepjes-leren
sturing van het leren door de leerkracht	☒	☐	☐	☐	leerlingen sturen eigen leren
alle leerlingen op basisniveau brengen	☐	☒	☐	☐	het maximale uit elke leerling halen
leerstof bepaalt leerweg	☐	☒	☐	☐	beginsituatie leerling bepaalt leerweg
nadruk op gestructureerde opdrachten	☐	☒	☐	☐	nadruk op vrije opdrachten
gelijke normering prestaties	☐	☒	☐	☐	beoordeling t.o.v. eerdere eigen prestaties
beoordeling door leerkracht	☒	☐	☐	☐	zelfbeoordeling door leerling
evaluatie onderwijs door leerkracht	☒	☒	☐	☐	evaluatie samen met leerlingen

¹ dit is nu een 2, maar we zijn wel op weg naar 3

² hierbij zitten we heel dicht bij 2, maar zijn er nog niet helemaal

Opmerkingen bij dit onderdeel:

- Vier jaar geleden zijn de ontwikkelingen (achteraf gezien) te snel gegaan, waardoor er gaten in de ontwikkeling (en dus de uitvoering) vielen. Daarvan heeft het team geleerd en is besloten om ontwikkelingen rustiger aan te doen en meer aandacht te besteden aan implementatie.
- Enkele aspecten waarin we een hoge ambitie hebben zijn de transfer naar werken met kennis, de leerstof meer op maat van de leerling kunnen aanbieden, de leerlingen meer inbreng laten hebben bij de inrichting van hun eigen leerlijn en de leerling meer betrekken bij de evaluatie van het eigen werken. Daarvoor hebben we geconstateerd, dat het belangrijk is om de leerlijnen zeer goed te kennen (als basis). Wij zijn daar nu mee begonnen met rekenen.
- De leerkracht beslist nog wat er geleerd gaat worden. We zijn bij individuele kinderen al wel begonnen om samen met hen de doelen te stellen en hen meer verantwoordelijkheid te geven. M.n. in de groepen 7 en 8 en ook voorzichtig in groep 4 voeren we de leergesprekken (HGW).
- Na de toetsen wordt door de leerkracht al wel gesproken met kinderen. Dit is echter nog veel meer een terugkoppeling dan een gesprek als hierboven bedoeld wordt.
- We worstelen veel met leerlingen met een motivatieprobleem. Leerkrachten (vooral vanaf groep 5) geven dan aan: "Ik heb het gevoel dat ik veel harder werk dan de kinderen." Collectief wordt gezocht naar manieren om het gevoel voor leren en ontwikkelen levend te krijgen.

Hoe wordt binnen de school met speciale onderwijsbehoeften omgegaan?

Reactie op speciale onderwijsbehoeften

- ☐ vooral met individuele aandacht, buiten de groep
- ☐ vooral met individuele aandacht, in dezelfde ruimte, maar apart van de groep
- ☒ vooral met groepsaandacht in homogene subgroepen
- ☐ vooral met individuele aandacht geïntegreerd in de groepsaanpak

Differentieert de onderwijsaanpak van de school voor verschillen op leerstijlen van leerlingen (reproductiegericht, ervaringsgericht, betekenisgericht, oplossingsgericht)?

- ☐ ja, dat is geïntegreerd in de onderwijsaanpak van de school
- ☒ incidenteel, als een leerling opvalt op leerstijl – of incidenteel, door enkele leerkrachten
- ☐ nee, niet of nauwelijks

De ambitie is er duidelijk bij het team om dit veel meer te gaan doen. Uit het verleden blijkt, dat het team als valkuil heeft, dat zij enthousiast begint aan vernieuwingen, maar onvoldoende de tijd neemt en daarmee geen goed fundament legt voor de vernieuwing.

Nu is het team nog steeds enthousiast, maar weet dat zij kleine stappen moet maken en het tempo heel rustig moet houden.

Dit schooljaar is het team begonnen met de leergesprekken in te voeren (als basis voor verdere ontwikkeling).

Hoe zijn groepen/klassen ingedeeld (welke leerjaren worden gemengd, wat is de omvang van de groepen en de bezetting met leerkrachten)?

We proberen, met uitzondering van de kleuters, de groepen zo veel mogelijk homogeen te laten zijn.

Daarbij willen we de groepen 3 en zo mogelijk 4 zo klein mogelijk houden om de basis goed te leggen.

We hebben momenteel 9 groepen: 1-2 (2), 3 (2), 4, 5, 6, 7, 8.

Karakterisering van het onderwijs op de school.

Hoe groot is naar uw inschatting:

het percentage leerkrachten dat in de kerndoelen en leerlijnen (minimaal van het eigen leerjaar) beheerst (parate kennis): **33 %**

We kennen niet alle leerlijnen. We zijn wel begonnen met de leerlijn rekenen.

het percentage leerkrachten dat in staat is didactisch maatwerk te leveren voor leerlingen: **60 %**

We hebben enkele nieuwe leerkrachten / LIO-ers, waardoor we niet aan de 100 % kunnen komen. Ons streven is dat echter wel.

het percentage leerkrachten dat in staat is pedagogisch maatwerk te leveren voor leerlingen: **75 %**

Hoewel we weinig gedragsproblemen kennen, zijn we wel in het verleden bezig geweest met Kanjertraining en hebben we duidelijke afspraken.

het percentage leerkrachten dat initiatief neemt tot dialoog met de leerling om het lesaanbod af te stemmen met de ondersteuningsbehoefte van de leerling: **80 %**

Het gebeurt nog niet in elke groep en altijd even goed, maar veel leerkrachten proberen het wel. Bij de gesprekken met de kinderen stellen we wel altijd de vraag : “Hoe kunnen we je helpen?”

de mate waarin de begeleiding een individuele aanpak is dan wel een teamaanpak

- ☐ vooral individuele aanpak van leerkrachten
- ☒ aanpak gedeeld door enkele leerkrachten
- ☐ teamaanpak

Er zitten we afspraken en een lijn achter die in de basis voor alle groepen gelijk is, maar het verandert ook met de leeftijd. Er is hierbij sprake van een gelijke aanpak per bouw.

de mate waarin (ouders en) leerling betrokken worden bij de manier van lesgeven

- ☒ niet of nauwelijks
- ☐ soms
- ☐ vaak

Dit gebeurt momenteel alleen op individueel niveau bij kinderen met specifieke ondersteuningsbehoefte. Hierbij zouden we als team graag verder willen groeien en op korte termijn al op “soms” uitkomen.

Teamexpertise

*Op welke onderwerpen is er sprake van teamexpertise (expertise die gedeeld wordt door **alle** leden van het team, en die door **alle** leden van het team in samenwerking in praktijk gebracht wordt)? Voorbeelden zijn teamexpertise op bepaalde didactische of gedragsmatige aanpakken, of teamexpertise in het betrekken van ouders en leerlingen bij de bepaling van de ondersteuningsbehoeften van de leerlingen.*

Dyslexie

We hebben allemaal de Kanjertraining gedaan en werken vanuit deze methode. Hierbij wordt wel aangetekend, dat dit niet altijd consequent toegepast wordt.

Vorig jaar zijn we begonnen met een Parwo – workshop en nu zijn de eerste leerkrachten hiervoor in training. Dit is een aspect waarop wij in de nabije toekomst het predicaat teamexpertise willen plakken.

Domein 3: de beschikbaarheid van extra voorzieningen

op de leslocatie:

- Extra begeleiding
 - in de klassen/groepen: *welke functies voor welke aantallen uur p.w. beschikbaar?*

Groep	Functionaris(sen)	Aantal uren per week	Aantal betrokken lln.
1-2a	vrijwilliger	8	30
3a	ouder	1	10
3b	stagiaire	8	17
	ouder	1	10
4	leerkracht	24	35
	stagiaire	8	35
5	LIO	32	29
6	stagiaire	8	22
7	leerkracht	8	15
	stagiaire	8	32
8	leerkracht	8	15

Eventuele opmerkingen:

In groep 7-8 is één leerkracht op ma en di ondersteunend voor beide groepen. Ze neemt afwisselend een groepje uit de ene klas, dan weer uit de andere klas mee voor extra begeleiding.

In groep 1-2a werk 2 ochtenden per week een vrijwilliger.

Door het jaar heen heeft elke groep minimaal één periode een stagiaire in de klas.

- **buiten** de klassen/groepen: *welke functies voor welke aantallen uur p.w. beschikbaar?*

Er is een MRT-er 1 dag per week beschikbaar

Hiernaast is er een goede samenwerking met de BSO (de school is onderdeel van een IKC) en dat betekent dat er gekeken kan worden of er bij volle kleutergroepen tijdelijk een pedagogisch medewerker in die groepen ingezet kan worden.

In de hele organisatie (zowel dit als het bovenstaande aspect) wordt geconstateerd, dat de school weer terug is op het punt waar ze eigenlijk enkele jaren geleden ook al was, maar dat het nu veel planmatiger en beter georganiseerd gebeurt.

- *Speciale onderwijs/werkmaterialen voor leerlingen met speciale ondersteuningsbehoeften beschikbaar binnen de school:*

Beschikbare onderwijsmaterialen met speciale didactische kenmerken

Aangepaste leerlijnen:

☒ alternatieve methodes, nl. stap voor stap (ZML rekenen) Lezen moet je doen/ lezen wat je kunt (lezen ZML) Schrijven leer je zo!, Hagemanmap

☒ gericht op zelfredzaamheid, nl. met een lager tempo, veel herhalen, nl. Maatwerk, Remelka

☒ gericht op sensomotorische informatieverwerking, nl. uitgaand van sterk eigen probleemoplossend vermogen, nl. Kien, Rekentijger, Werkgidsen Kinheim, Vooruit, Bolleboos, Op naar 't VO

Beschikbare onderwijsmaterialen met speciale pedagogisch/psychologische kenmerken

Onderwijsmaterialen ondersteunend bij:

☒ methode voor sociaal-emotionele ontwikkeling, nl. Kanjermethode

☒ begrenzing van het gedrag, nl. uitdaging tot alertheid en activiteit, nl. body& braingym, energizers

☒ het ervaren van successen en het ontvangen van beloningen, nl. begrip voor sociale interactie (met de volwassenen en de leeftijdsgenoten in de eigen omgeving), nl. Babbelspel, EQ-babbelspel, Spring Kikker Spring, Emotions

☒ anders, nl. Kinderkwaliteitspel

Aanpassingsvermogen aan kindspecifieke fysieke belemmeringen (in aanvulling op de didactische materialen)

Aanwezige materialen:

Koptelefoons, wiebelkussens, tangles, whisperphones, magic-paper-grip, schrijfmaterialen, motoriekkoffer, schuurpapierletters, Lopende Letters

Ruimtelijke voorzieningen, in en rond de school

aparte extra ruimtes voor didactische begeleiding

Tussen de lokalen is een ruimte beschikbaar die ook als verwerkingsruimte voor de groepen gebruikt wordt. Hierdoor wordt de druk (veel kinderen in kleine lokalen) in de klas wat minder en kunnen kinderen ook rustig samen werken / spelen.

Verder zijn er een handvaardigheidslokaal, een leeg lokaal en enkele spraakkamers.

aparte extra ruimtes voor bewegingsbehoeften

de school heeft een inpandige gymzaal

aparte extra ruimtes voor verzorging / rust

De school kan als gewenst gebruik maken van ruimtes van de bso, zoals een keuken en verzorgingsruimtes. Hiernaast is een gezamenlijke ruimte in de bso ingericht als bibliotheek.

buitenruimten

geen

- Specialistische expertise op hbo/wo-niveau

X^1	<i>binnen de school zelf beschikbaar</i>	<i>buiten de school snel toegankelijk</i>	
		X^1	visuele beperkingen
		X^1	auditieve beperkingen
		X^1	spraak/taal belemmeringen
		X^1	cognitieve beperkingen
	X		motorische beperkingen
		X^1	beperkingen door langdurige ziekte
	X		Autisme Spectrum Stoornissen (ASS)
	X		ADHD
	X		dyslexie
		X^1	overige psychiatrische aandoeningen
	X		gedragsproblemen
	X		onderwijsachterstanden andere culturen
			anders, nl.

Hoewel dit nu niet aan de orde is, kan er in deze gevallen altijd een beroep gedaan worden op de onderwijsconsulent. De samenwerking met haar is heel goed en constructief.

De IB-er is gedragsspecialist

Er is 1 dag per week een MRT-er aanwezig.

- Samenwerking met instanties buiten het onderwijs.

	<i>nooit</i>	<i>soms</i>	<i>regelmatig</i>	<i>vaak</i>
SMW				X
Bureau Jeugdzorg		X		
GGD			X	
GGZ		X		
MEE	X			
(Kinder)ziekenhuis	X			
Revalidatiekliniek	X			
Justitiële inrichting	X			
Gemeente, leerplicht		X		
Politie	X			
anders, nl. ...				

Schoolmaatschappelijk werk is een dag per week aanwezig.

Domein 4: de borging van de extra ondersteuning in de organisatie van de school

- *het 'eigenaarschap' van de extra ondersteuning: wie is verantwoordelijk voor een goed verloop van het onderwijsleerproces van de leerling met speciale ondersteuningsbehoeften?*

De leerkracht (ondersteund door de IB-er)

- *de plaats van de extra ondersteuning binnen het beleid van de school*

De directeur (in overleg met de IB-er)

- *volgsystemen voor de didactische voortgang, en voor de sociaal-emotionele voortgang*

De leerkracht

- *planmatige aanpak van de extra ondersteuning: signalering, besprekingen, evaluaties, overdrachten e.d. (bijvoorbeeld a.d.h.v. de één-zorgroute)*

De IB-er voor wat betreft de planning, coaching en begeleiding en de leerkracht voor wat betreft de uitvoering

- *aanwezigheid van protocollen (dyslexie, dyscalculie, medische begeleiding zoals bijv. bij suikerziekte, pesten)*

De IB-er en de directeur

- *wat is de rol van de ouders en de mate van betrokkenheid bij:*

- *het vaststellen van de onderwijsbehoefte van de leerling*
- *het bepalen van de onderwijsbegeleiding voor de leerling*
- *het uitvoeren van de onderwijsbegeleiding voor de leerling*
- *het evalueren van de onderwijsbegeleiding voor de leerling*

De ouders zijn niet alleen maar toehoorder, maar worden ook nog niet gezien als partner. Het beste laat zich dit kenschetsen als raadplegen van de ouders en in sommige gevallen het afstemmen.

Domein 5: de intensiteit en omvang van de samenwerking met anderen in het onderwijs

- *Hoe ziet de samenwerking er uit met de andere scholen waarmee de school haar voedingsgebied deelt? Kent de school de andere scholen, bijvoorbeeld hoe de andere scholen omgaan met extra ondersteuning en hoe zij omgaan met verschillen?*

In het voedingsgebied van de school zitten de basisscholen de Elzen, Prins Bernard, de Zuidwester, Christoffel en de Triangel. Met uitzondering van de Elzen is er geen bijzonder overleg met deze scholen.

Met de Elzen (de dichtstbijzijnde school) is er nu sinds enige tijd een structureel overleg tussen de directeuren. Hoewel zij eigenlijk als de grootste concurrent gezien mogen worden, zijn de vraagstukken als het meer evenredig verdelen van de kinderen en de bespreken van de wijkproblematieken onderwerp van gesprek.

- *Hoe ziet de samenwerking er uit met de overige reguliere basisscholen binnen Plein013?*

Het IB-netwerk wordt als zeer nuttig beschouwd. Dit werkt vraag gestuurd en is veelal informerend van karakter.

- *Hoe ziet de samenwerking er uit met de andere scholen binnen het eigen schoolbestuur?*

Er is een heel goede samenwerking binnen de stichting OpMaat. Zo hebben de directeur (directeurenberaad) en de IB-er (IB-netwerk) zeer regelmatig contact met de collega's, waarbij afstemming en onderlinge inspiratie en informatie de kernaspecten zijn. Daarnaast zijn er veel netwerken op leerkrachtniveau (of specialistenniveau), zoals het taalnetwerk, ICT-netwerk, ontwikkelnetwerk. Door deze vele contacten wordt de kennis van de collega-scholen ook breder bekend en worden zaken als mobiliteit makkelijker (laagdrempeliger).

- *Hoe ziet de samenwerking er uit met de centrale diensten van Plein013?*

Wij worden vanuit Plein013 goed geïnformeerd, maar vaak is een en ander vraag gestuurd. Dat betekent dat als we een vraag hebben, we altijd bij een antwoord komen. Misschien komt dat omdat de Vuurvogel weinig te maken heeft met bijvoorbeeld de Taalschool.

Vanuit Plein013 hebben we wel veel te maken met de onderwijsconsulente. Zij is zeer waardevol voor de school.

- *Hoe ziet de samenwerking er uit met de voor- en vroegschoolse instellingen, en met het voortgezet onderwijs?*

De Vuurvogel is onderdeel van het integraal kindcentrum. Daarmee is er als automatisch een intensief contact met de peuterspeelzaal en met de bso. Er is een MT voor het IKC dat regelmatig vergadert, werkgroepen die gezamenlijke onderwerpen bespreken en 3 maal per jaar is er een gezamenlijke, inhoudelijke vergadering met alle personeel.

Met het voortgezet onderwijs zijn er de informatiebijeenkomsten voor ouders en leerlingen en is er de warme overdracht en vanuit het v.o. de terugkoppeling van resultaten.

- *Hoe ziet de samenwerking er uit met de scholen voor sbo en so?*

Dit is heel summier. De Vuurvogel verwijst weinig (de afgelopen 4 schooljaren 0 kinderen naar s.o. en 3 naar s.b.o.). De meeste contacten betreffen op individuele kinderen gerichte vragen.

Afsluitende opmerkingen:

De ouder geeft nadrukkelijk aan zeer tevreden te zijn over de Vuurvogel. Zij heeft er voor gekozen om naar deze school te gaan omdat zij vroeger zelf op de school (toen nog de Centrumschool) gezeten heeft en haar ouders dichtbij wonen (i.v.m. opvang), maar zij ervaart wel, dat de school zeer betrokken is bij de kinderen en de ouders, zij sociaal zijn en dat zij zich heel prettig voelt bij de school.

Vanuit de directie en team wordt aangegeven dat de Vuurvogel zich kenmerkt door:

- Een goede kijk op kinderen
- Een warm pedagogisch klimaat waarin kinderen zich ver kunnen ontwikkelen
- Laagdrempeligheid voor ouders, waardoor de leerkrachten makkelijk aanspreekbaar zijn
- Een wederzijds respect tussen leerlingen en tussen leerlingen en leerkrachten.

In het verleden heeft het team hoge ambities gehad en wilden graag sterke ontwikkelingen doormaken. Inmiddels hebben ze geleerd, dat de Vuurvogel geen grote stappen moet willen maken, maar juist gestaag met kleine stappen vooruit gaan. De school werkt nu steeds beter en planmatiger aan het stellen van doelen en het concreet maken van plannen.

Binnen het team is het nu veel vanzelfsprekender om vanuit de onderwijsbehoefte te denken.